

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор
на пів року . . . 10 кор
на чверть року . . . 5 кор
на місяць . . . 1-70 кор

За границею

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Посилкою число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирнеш ми очи і душу ми вирнеш: а не повьнеш м. доты і вѣра не повьнеш,
бо руске ми сердце і вѣра руска.» — З Руславовых цесальмв М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділі і руских свят
о 5 1/2 год. пополудни.

Редакция, администрация і
експедиция «Руслана» під ч. і.
п. Димитрового (Харунцини). Ек-
спедиция місця в Агенції Со-
коловского в пасажи Гавемши.

Рубрикв закрѣтає ся лише
на поше, еднѣ закрѣтених. —
Рекламци неопечатані пильні
від порта. — Оголошеня зп-
ичайні приймають ся по ціні
20 с. від стрічки, а в «Наді-
славник» 40 с. від стрічки. По-
дани і приватні донесеня по
3) с. від стрічки.

По вічу.

Перше віче руского учительства Галичини і Буковини виняло імпонуючо. Віче імпонувало так своєю численністю — видано около півтора тисячки карт учасників — як і цілим переходом, який найшов свій вираз в річевих і піднеслих резолюціях.

Не будемо подавати подрібнішого справоздання з того віча, яке мало довірочну ціху, а натомість піднесемо кілька загальних моментів, які ярко вирізняють ся на тлі переведених нарад та становлять цінну сего першого зїзду народного учительства та запоруку доброго успіху его будучої організації.

Передовсім мусимо зазначити, що отсе перший раз стрітили ся разом при громадянській праці галицьке і буковинське учительство. Відрадна се проява народної солідарности, а тим хосенніша, що Галичани могли би дещо навчити ся від Буковинців. Бож звісно, що майже ціла народна справа, так як у нас переважно на духовенстві, там переважно опирає ся на учительстві. Учитель там осьвідомлює нарід, а осьвідомлює его від шкільної лавки, коли то єще найлекше хосенний вплив дасть зацепити ся у дитиничу душу, учитель проводить просвітному і товариському рухови в сільській читальни, учитель організує село економічно в крамниці, фізично в огневих цілях в «Січах», а навіть політично. А при тим всім буковинське учительство уміє задержати тоту золоту міру, яка всякій громадянській праці надає доперва вартість і тривкість. Надто буковинський учитель є сказати б, майже одиноким продуцентом тамошньої інтелігенції, бо так, з кругів своїх власних родин доставляє щирої до науки і патріотичної молодіжи, як і заохотою та добрим приміром додає відваги мужикони, подати молодому поколінню висше наукове образование.

З між ухвал віча наповняє відрадою постанова, щоби не розбивати свої сили, а згуртувати ся коло «Проміня» і «Учителя» та одного езекутивного комітету, зложеного по половині з галицьких і буковинських представителів учительства. При такім згуртованю дадша ухвала віча, щоби як найскорше оснувати учительський банк «Самопоміч учительску», набрала справді виглядів на успішне і світле здійснене.

Згадати-б єще належало про промову п. Росола, представника поступового учительства з Мазурцини, яку віче прийняло дуже щиро і нагородило гучними оплесками та гратуляціями, але яка на жаль остане голосом «вопіючого від пустини» серед нинішньої шовіністично настроєної польської суспільности у східній Галичині. Віримо, що станові інтереси учительства вимагають того, щоби оно розпочало одноцільну і енергічну акцію задля поправи свого матеріального положення, як службених відносин і в тим напрямі віче прийняло дуже раціональні і однодушні ухвали, іти в тим згляді рука в руку з польським учительством.

Однак остає єще багато справ шкільних з національною закраскою, які сильно відбивають ся так на педагогії як і на педагогах, а яких не полагодило промова п. Росола. В тим згляді ухвалило віче ряд далеко ідучих резолюцій, які свідчать тільки про широкий виднокруг, який обняли учасники віча що-до шкільництва. Про ті резолюції не станемо говорити окремо, бо они вже самим своїм змістом промовляють за собою і за тими, що їх ухвалили. Висказані в них бажаня є метою змагань цілого нашого народу, який певно підіпре учителів в їх акції.

І отсе чи не найважнійший вислід першого учительського віча, що на нїм оно корпоративно і однодушно причалило до всенародної праці над відродженем народу. Та сю працю вело наше учительство від давна, хотий поодиноко, осібняком. Але і тепер треба нам тямити, що висказані в вічевих резолюціях постулати є тільки метою, до якої доведе не саме безпосереднє домагане, але широка, витривала і свідомі скріпленем нашого народного живла. А як раз спокійний, річевий перехід віча впевнює нас, що учительство поняло его не як хвилеву демонстрацію на ефект, але як початок серіозної, організаційної праці.

Школи на Русі.

II. Школи латинські на землі польско- і литовсько-рускій до приходу Єзуїтів.

Повстанє латинських шкіл на Русі віднести можна до другої половини XIV. ст., се є до часу, коли засновано католицькі катедри у Львові, Перемишлі, Галичі, Холмі, Києві, Вильні, Луцьку і в Камениці подільській за панованя королів Казимира В. і Ягелла.

Ходило передовсім о практичні потреби церкви задля дбаня про приспособленє спосібних людей до служби церковної, уміючих читати і співати (грати).

В міру як в краківській академії виходили бакалаори, магістри і доктори, що ставали членами квітуд, розширювано програму сих шкіл.

Школи, заведені при катедрах, звались катедральними і мали характер наче офіціальний. Рівночасно стили позияти ся в краях руских школи парохійні, приходські, котрими завідувало духовенство, а мали они на разі також ціль практичну.

Засновуванем шкіл занимало ся духовенство, міщани, а підпомагало також правительство.

Церква і духовенство мали на оці ціль близьшу, практичну, міщанству ходило також о личну користь, бож грамотність потрібна їм була в цілях торговельних і в самоуправі міст. Мимо сего школи міські зіставали також під контролею міст і церкви, закладано їх при костелах, а вело їх духовенство.

Правительство польське занималось також питанням о образованю. Поширим на боці заснованє академії краківської, а возмім під розвагу другі факти сего дбаня о розширенє просвіти, навіть серед народу, кметів.

Піотровський статут 1496. р. надає право кождому селянинови, если не є одиноким, зіставляти родину і віддавати єя наукам і ремеслам.

Піотрковска конституція 1501. р. за Яна Ольбрахта § 20. позволяє синам хлопів на простори цілої Польщі зіставляти вітцвський ґрунт, до котрого привязувало его підданство, в ціли придбаня науки, штуки і ремесла. Потрібний був привілія пана, але сей обовязаний був давати его.

Право се ограничене за короля Александра в сей спосіб, що позволявано іти синам селян на науку перед 12. роком житя.

Заходи польского правительства до р. 1773. с. є до установленя комісії едукационної не були систематичні. Слід впливу правительства бачимо в фундуваню королями шкілок, єзуїтских колеґій і в оціці, даваній краківскому університетови і его корпорациям.

В XIV ст. бачимо католицькі школи у Львові і в Любавні.

В XV ст. суть школи: в Перемишлі (катедр. 1439), в Сявоку 1439, в Новім Санчі 1455, в Остапківцях (коломиьского повіта 1483), і в Комарні. Між роками 1462—1467 суть сліди шкіл в Гуковичах (перемиского повіту) і в Рочві близько Савока.

В литовско-русских землях знані суть дві католицькі школи: вильняса катедральна і троцька, що істнували до XVI віку.

Такий був стан шкіл до появленя реформації.

З появою реформації в Польщі і на Литві в початках XVI ст. росте число шкіл католицьких. Участь в закладаню їх бере не тільки духовенство і міщани, але і шляхта, маґнати і члени королівского дому.

Шляхта і маґнати виїзджали задля науки за границю, бачили велику ріжницю що-до доступу на вітчизні і на чужині, тож через закладанє шкіл бажали придбати осередки просвіти. Духовенству-же ходило о скріпленє віри через школу, длятого єпископи скликають майже по всіх дієцезиях собори, на котрих нараджують ся над реформою академії краківської і засновуванем шкіл, уложенем для них програми і укріпленем шкіл катедральних і приходських, котрі підлягали духовенству.

Найживішу діяльність розвинув вильняський єпископ Ян, котрий скликав в 1526 р. єпархіяльний собор до Вильна і поручив духовенству приходському закладанє шкіл при костелах, наначив фонди для учителів і заказав приймаати на учителів людей, прибуваючих з Німеччини. Після припорученя єпископа мали учити в школах єванґеліє і посланія апостола Павла по литовски і по польски.

Ленчицький собор 1527. ухвалив, щоби духовенство при всіх катедрах і колеґіях удержувало при школах на становиску ректорів магістрів свобідних наук, в більших і малих містах бакалярів, а в менших зрілих студентів, тільки щоби були свідомі свого званя, а духовенство мало наглядати поведєнє учеників і удержувати дисципліну.

Піотрковський собор (1542) затвердив зависність шкіл від духовенства, котре мало наглядати школи бодай два рази до року і заказав читанє нисем Лютра, Меланхтона і їх сторонників а поручав научанє десяти заповідий, єванґелія, посланія апостола Павла, Ізократа, о повинностях блґженного Амброзія, гимни Ціце

рона, Езона, Сенеку і других поетів, о скільки не суть підозрілі в вірі.

(Дальше буде).

Українські революційні соціялісти.

Комітет української соціальної партії видав відозву «До українського суспільства!», яку «Діло» заміщує без коментарів. Отся відозва звучить:

«Незвичайно важну хвилю переживають тепер всі пригноблені царатом нації і свідомо, щиро опозиційна частина російського суспільства. Велика північна деспотія переходить тяжкий крізіс, з якого ледви чи вийде без шкоди. Отже її втрати і її згуба можуть бути часом відродженням для тих, котрих вона тримає в своїх зелізних обіймах.

Особливо се торкається нас Українців, стогнучих 250 літ під тричі тяжким утиском: політичним, економічним і національним. Нація наша майже виключно складається з т. з. «низчих клас». Та українська інтелігенція, яка народилась останніми часами у Росії, також вийшла в більшості з посеред верств близьких народу. Чималу частину її можна сміливо назвати інтелігентним пролетаріатом.

Се все повинно навести нашу інтелігенцію на думку, що єдиним шляхом для неї повинен бути шлях революційної (!) боротьби за повне політичне національне і економічне визволення українського робучого людю. Годі вже оглядатись на когось, на якісь іщасливі обставини, які нас визволять з неволі без великої (?) з нашого боку праці! Хоч і прийдуть такі гарні часи, то вони перейдуть без вливу на долю нашого народу, коли ми самі не зуміємо ними скористуватись.

Українська соціалістична партія є єдиною українською організацією, яка в програмі злучила напрям політично-економічний з напрямом національним, пильно остерегаючись: з одного боку абстрактного, безґрунтового доктринерства; з другого боку ще більше шкідливого національного шовінізму (!).

Теоритично-агітаційним приміром нашого програму зявлять ся перше часо часописі «Добра Новина», котрої 3 числа були видані У. С. П. і котру будемо вести далі. Останніми часами Центральної Комітет У. С. П. видав кілька відозв з приводу війни. Окрім того будуть друковані відозви закордонні.

Стараючись здобути усе — що від нас залежить — для революційної справи, ми закликаємо всіх товаришів до праці разом з нами, чи користуючись лиш нашими видавництвами. Пам'ятаймо, що обов'язком кожного українського інтелігента, особливо у ці часи, є ширити революційну (!) свідомість всіма можливими засо-

бами. Нехай ні один селянин, ні один робітник, з яким нам лучать ся стрінутись, не одійде від нас без друкованого, чи живого слова, розясняючого йому пекучі сучасні писання. Народ просипаєть ся, народ бажає світла, шукає способу скинути усі кайдани, поспішаймо йому на поміч!.

Отся відозва, як і вся робота У. С. П. і Р. У. П. які, здаєть ся, тепер злили ся в одно і властиво повинні іменувати ся У. Р. С. П. є дуже шкідливою як по тамтій, так і по сій стороні кордону. Молоді, поховні до песимізму і генералізованя людя легко дадуть вмовити в себе, що як одинокий вихід з нашого незавидного положеня остає нам тільки насильний переверот існуючих відносин.

«Наш народ — се люд, а українська інтелігенція переважно освічений пролетаріат, слаже не має нічо до страчення» — таке виходить з відозви — як брати ся до революційної роботи! Але чи багато прийде Україні з того, як через ті революційні забаванки тільки збільшиться число інтелігентного пролетаріату жертвами утопії, або махінацій самолюбних та ворожих нам «союзників».

Бож звісна річ, що на Україні, як і в Польщі, де є найбільше жидів на цілім світі, они становлять геловний контингент всіх революційних партій і під такими безіменними Р. У. П. чи У. С. П. можуть дуже добре крити ся так російські революціоністи, як і жида та захожі виехполяки, які при українським огни хочуть печи свою печеню.

Революційну акцію називає відозва «великою працею до визволення з неволі» — по нашій гадці багато більшою працею є мирна діяльність над економічним, просвітнім і національним відродженням народу. Звісно ж, що Македонці, які вже від трьох літ револютують, вибрали сей спосіб борби, мимо острого державному, що він лекший від тамтого. Однак невіно, що мирний спосіб успішнійший, бо без внутрішньої сили, яку тільки мирна діяльність може дати, революційні усіхи припадають звичайно не револютуючому, а кому другому.

Та іменно тут вражає зворот відозви, що У. С. П. вистерігає ся «шкідливого національного шовінізму!» Яке приміненє може мати шовінізм до української справи? Хіба що автори відозви не розуміли значеня сего слова, або умысле мішають понятя, аби заперечити се, що в горі твердили про свої національні аспірації. По нашому шовінізм може тільки там проявити ся, де яка суспільність, будучи в поєднаню всіх благ державної і горожанської управи, своїми бажаннями виходить поза границі справедливости і настає на права та істинованє другої суспільности чи території. Можуть бути шовіністами Москалі в Росії, Прусаки в Німеччині, Поляки в Галичині, але нема можливости Українцям бути шовіністами на Україні, чи навіть

в Галичині, бо они донєрва добивають ся рівности там, де повинні би мати повню своїх прав.

Те застеріганє ся против шовінізму виглядає дивно в устах Українця, чи там в стрічках української відозви, а очевидно зроблене з огляду на наливові елементи на Україні з часів давньої Польщі. Знаммо, що против тих елементів боролись козаки, повстав був Хмельницький і вибухла гайдамаччина, знаємо, що вплив жидівства у нас в Галичині ляг справжною язвою на житю бутю народа, отже пропагувати тепер революцію з передчасним застеріженєм шовінізму, стісняючого ті наливові елементи — се не лежить ані в душі нашої минувшини, ані в користи нашої будуччини.

Нам треба мирного, культурного розвою і скріплення національної свідомости, щоби свобода не застала Україну такою неприготованою і неспосібною до використання єї благ, як се стало ся в Галичині в 1848. і в 1861. роках.

Н О В И Н К И.

— Календар. В четвер: руско-кат. Прокопій муч.; рим-кат. Пракседи дівн. — В п'ятницю: руско-кат. Панкратія, Теодора; рим-кат. Маріє Магдаліни.

— Руске товариство кредитове в Винниках. Довірочна нарада в справі заснованя руского товариства кредитового на повіт судовий винницький зглядно засноване сего товариства відбуде ся в сю неділю 24. п. ст. липня 1904 в Винниках в салі Брандмаркера на так зв. Новім Світі о год. п'ятій пополудни, на котру то нараду вислово вже запрошеня до всіх видійших людий в повіті. Основателі просять о численну участь, причім завважають, що кождий з запрошених має мати з собою запросиня, бо сего вимагає закон при довірочних зборах.

— 3 Комарнянщини пишуть нам: Вибора до повітової ради в рудецьким повіті з сільської курії припадають на день 1. серпня. При єдності в повіті, є надія, що народна ліста побідить. Однак найгіршим кутом, який може пошкодити рускій справі, є села, яких св'ященники не підписали «Відозви до селян рудецького повіта» і зломали єдність; ними є: о. декан Михайло Матковський з Горожанни великої, о. Заць з Горожанни малої, о. Сапрун з Кюлодуб і о. Раставецкий з Грмна. Що о. Матковський їде з можнми сего світа і держить ся панської клямки, се нікого не дивує, бо він має великий апетит на віцемаршалкіство. Але інші повинні отямити ся, аби народ не осудив їх так, як судить тепер сумної слави Ефіновича в Брідщині, за яким голосував на сліпо, а тепер кветєть ся, але за лізно. Гляньте, що навіть пок. о. декан Каламувецкий (помер дня 18. с. м.) і 9 інших св'ященників москвофільських підписало названу відозву. О. Матковський тягне за собою ще двоє інших виборців в Горожанни вел., Олексу Гриніва і Федька Лоначака, та в Бозі надія, що они не зрадять народної справи і так твердо постоять за своїм народом, як віит з того самого села Іван Стецишин, який все держить з народом і не дбає о ласку панську.

3 поезий В. Щурата.

Мому критикови*).

З тям годжуєсь, що ти в нас esi Еклезіяет, і з тям, що світ мудрців ти розвізнав гаразд, і з тям, що ти у нас піднявєсь над світом тим, як піднімаєть ся над пожарищем дим, і з тям, що Гегля ти в Шевченкови відкрив а з братолюбія фунт бриндаї сотворив. Однак, щоб знав ти се, що знає кождий дяк, з тям, друже, я таки не згоджу ся ніяк. А рация моя у притчи буде вся. Послухай лиш єї — недовга притча ся: В видюшого Петра спитав сліпий Панько: «Якої краски є звичайне молоко?» — Чекай, — Петро сказав — я дам тобі примір: Та краска біла, як... но!... біла, як папір. — На те Панько: «Ага! як той папір в книжках, так краска молока все шелестить в руках?» — Та ні! — сказав Петро — та краска як мука! «Така, як і мука — спитав Панько — сипка?» — Ні! — вчив єго Петро — вона як наш гусак. «Невжеж — спитав Панько — ї вона кусає так?» Розсердив ся Петро: — Як білий світ вона! — Панько аж прояснівсь: «Вже знаю: студена!»

*) Гл. Ів. Франко: «Шевченко і Єремія» в Л.-Н. Вістнику, 1904, кн. VI.

І кілька примірів видючий не давав, Сліпий собі їх все по свому толковав. Він знав, що шелестить, і знав, що є сипке, і що кусає, знав — і иньше таке. У голові єго — як кажуть — був олій, та як за краску взявсь, — застряг у притчи сій.

3 Ізекїїла.

Рукá Господня на мені була й мене в Господнім дусі повелá й поставила мене серед степів: було там повно людських кістяків. І обвелá мене довкола них, а дуже мно́го їх було сухих. І вчув я: «Сину чоловічий, мов, чи оживуть коли сї кости знов?» — Господи Бо́же — мовив я на се — Тобі одному тільки зна́не все! — І він казав: «Промов до костей сих, так, сину, ти заговорі до них: Сухіі кости! вчу́йте Бо́жий глас: Говорять, кости, Афонáй до вас: Се я приверну д́уха жи́зні вам, і дам вам плоть, і жи́ли ї́ ко́жу дам. Дам д́уха мо́го ї́ жи́ти б́уде плоть, і пізна́сте, що я єсьм ваш Господь. І я промовив, як Господь хотів. І шум понад сте́вáми пролетів. Степ стрепенув ся. І в однім часі вїйшли в свої суєта́ви ко́сти всі.

І бачив я, як плоть росла ї́ верх жил простерлась ко́жа. Хїбло ї́м лиш сил. І він казав: «До д́уха ти промов, промов до д́уха, сину, щоб зїйшов: Се, духу, ка́же Афонáй Господь: від чотиро́х вітрів сю́дї приході! І дунь на тру́пи сих, щоб всяк оживі! І я казав, так як Господь повч́ив. Вїйшов д́ух жи́зні в них і ожилі, на но́ги встáли і гурто́м пїйшли. Ї́ казав Господь так: «Сину, ко́сти сї — то мій наро́д. Вони гово́рять всі: сухіі ко́сти в нас; на вічний час втекля́ надія́ наша; вбито нас... Тому́ ти, сину, їди до них, навчай: Такі слова́ гово́рить Афонáй: Се я отво́рю грóби ва́ші враз і вїведу ї́з грóбів ва́ших вас. І землю́ вам обїтовану дам. І ска́жете, що я Влады́ка ваш, коли відкрити грóби ва́ші встиг, коли на світ вас вївїз з грóбів тих. І дам вам д́уха мо́го, щоб жили. Поста́влю вас на батьківськїй землі. І пізна́сте Господню́ ми́ць мої́. Бо так казав я — так і сотворї́.

шевої на Буковині 9 К. За ці жертви складаємо щире Спаси-Біг і просимо умильно о дальші датки, закупно облігацій і льосів фант. льотерії, щоби ми могли як найскорше приступити до будови власного дому, бо пора вже найвища єсть. Гаразд! — Старшина „Сокола“.

— Дрібні вісти. Вінчане п. Володимира Яримовича, укінченого богослова, з панною Неонією Сірецькою, донькою Пп. Маркилія і Анни з Савчинських Сірецьких, відбуде ся дня 28. с. м. в парохіяльній церкві в Палагичах, зел. ст. Товмач-Палагичі, тел. ст. і почта Товмач. — Вінчане укінч. богослова Вол. Сваричевского з панною Наталією Сембратович буде дня 25. с. м. в Чертежі коло Сянока. — Маршалком повітової ради в Бучачі вибрано знова бар. Блажовського, а его заступником д-ра Крижановського.

В кожній рускій хаті повинна бути на стіні мапа всеї Руси-України, видана Р. Тов-ом педагогічним у Львові. (Величина : 75x59 см.). Коштує лише 40 сот. Молодіж при науці чи забаві все буде мати перед очима наглядний образ гашої великої Вітчизни.

Посмертні оповістки

— О. Ілия Каламунецький, комарнянський декан і парох в Кропильниках, перемиської єпархії, упокоїв ся дня 18. с. м. в 72. р. життя, а в 44. р. священства. В. є. п.

Телеграми

з дня 20. липня.

Відень. В політичних кругах ходить чутка, що др. Кербер приїде до Галичини вже з новим міністром для Галичини, яким має бути Антін гр. Водайський.

Будапешт. На вчорашнім засіданню угорського союму промовчало кількох опозиційних послів проти відвіщення цивільної листи монархії.

Відень. Спільний міністер скарбу бар. Буриян виїхав до Ішлю.

Атини. Грецьким міністром просвіти, на місце Стаса, який, як звісно, убив в поєдинку одного посла і уступив, став іменованій посол з Занте, Константин Ломбардос.

Надіслане.

Др. Мирон Вахнянин

лікар клініки львівського універс., б. лікар клініки проф. Лайдена в Берліні
ординує у внутрішніх недугах від 3—5 попол.
ул. Академічна ч. 26. (мезанін).

ОКУЛІСТ

Др. ЯРОСЛАВ ГРУШКЕВИЧ

ординує
при ул. Личаківській ч. 19 А від 11—12 і від 4—5.

Морелі

вибрані висилає в 5 клг. коштом оплатно по 3 К 50 с. за побранем почтовим.

Прошу о вчасні замовлення

ІВАН СТЕРНЮК

купец

в Заліщиках.

100(5-14)

„Тревоги автора і видавника“

(гумористична подія з природи)

О. Я. Кониського

можна набувати в Адміністрації „Руслана“ та в обох руських книгарнях у Львові.

Ціна примірника на веліновім папері виносить всего 30 сот. (з поштовою пересилкою 35 сот.)

Александр Стефан — В. Щурат.

УЧЕБНИК Французької мови

Часть I. Аprobований для всіх середних женських шкіл.

Примірник оправлений в полотно 2 К 50 с. (на поштову пересилку 15 с). Купити можна лиш в Руськім Інституті для дівчат в Перемишлі

Читайте!

Читайте!

Повне виданє Творів ТАРАСА ШЕВЧЕНКА коштує лише 2 корони!

Товариство „Просвіти“ бажаючи, щоби в кожній руській хаті находили ся Твори Тараса Шевченка, видано сими днями найдешевший збірник сих творів п. з. „ПОЕЗИЯ Т. ШЕВЧЕНКА“. Книжка, оправлена в полотно з золоченими вигресками, може бути найгарнійшою окрасою руських хат. Папір веліновий, формат на взір евровейських класиків, сторін 698.

При замовленю 10 прим. даємо 10% опушту. Висилає ся тільки за надісланем 2 кор. 30 сот. на адресу: **КАНЦЕЛЯРИЯ „ПРОСВІТИ“** у **Львові** (Ринок ч. 10).

В книгарни Товариства ім. Шевченка в книгарни Ставропільській можна дістати отсі праці видані проф. д-ром Ів. Копачом:

- Будучність гімназий.** Ціна 1 К
- Партийна політика і морал.** Ц. 50 с.
- Родинне жите** (під розвагу руським „соколкам і паннам“). Ц. 50 с.
- Соціалізм, етика і політика** (під розвагу „старшим і молодшим“). Ц. 50 с.

Три перші праці зладжені на основі творів професора берлінського університету д-ра Фрідріха Паульсена.

Їдьте лишень на Гамбург!

пишуть своїм кривим і знакомим ті, котрі вже раз дорозу тую перебули.

Кораблі нашого товариства оєвгнули під зглядом скористи і безпеченства світову славу. Подорож від границі пруської до Гамбурга триває лиш 20 годин і коштує 9 злр 80 кр., если подорож тую підняло ся після наших вказівок. **До Канади всилаємо наших пасажерів есїбними пароходами,** котрі їдуть просто до Канади, і не треба вігде пересїдати! **Подорож до Канади і Америки є на Гамбург найкоротша і найдешевша.**

Жадайте наших проспектів і цїнників їди, котрі пересилаємо безплатно.

Руська кореспонденція! Руські урядники!
Фальк & Со.
Hamburg, Americahaus
Raboisen u. Ferdinandstrasse
87 (34 ?)

Всілякі КУПОНИ

вильосовані

цінні папери

виплачує без потручени
провізії або коптів

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ Гіпотечного.

НАКЛАД А. ХОЙНАЦКОГО.

Лев Лопатинський.

Беата і Гальшна

трагедія з другої половини XVI віку в 5 актах.
Ціна 1 К.

Ще в р. 1891 прихвально оцінена референтом краєвого драматичного конкурсу др. Евг. Слесницьким, а відтак перероблена паново, ся драма відзначася скондензованою акцією, трігачючими сценами і вірними характеристиками на тлі історичного кольориту. Тому і в читанні не тратить свого вражіння.

Набути можна в Ставропільській книгарни у Львові

В малому місточку, або

в більшому селі **зараз приймає писаря-інтелігентний, жоватній Русин, котрий по тяжкій недугі мусить обісти на провізії.**

Зголошення приймає Редакція „Руслана“ у Львові, площа Домбровського ч. 1.

(10-10)

ОБЕЗПЕЧАЙТЕ БУДИНКИ, ДВИЖИМОСТИ, ЗБІЖЕ І ПАШУ проти огневих шкід

в одинокім руськім Товаристві асекураційнім

„ДНІСТЕР“

ТОВАРИСТВО ДНІСТЕР опирає ся на взаїмности членів, то значить, звертає членам щорічну чисту надївку. Звороти виносїли за р. 1900, 1901 і 1902 суму 219.332 кор. т. є 8%.

ШКОДИ ліквідувє ДНІСТЕР скоро при участі місцевих членів і делегатів. Від 1893 до 1903 виплатив ДНІСТЕР відшкодовань на суму 4.161.869 кор.

ФОНДИ ДНІСТРА з кінцем 1903 р. виносять 1.013.691 кор. і уміщені в пуїлярних цінних паперах.

ПОЛІТИ ДНІСТРА приймає при позичках Банк краєвий і каси ощадності.

АГЕНЦІЯ ДНІСТРА находить ся у всіх містах, місточках і многих селах і легко кождому обєспечити ся через агента; ДНІСТЕР уділяє агентам господарям, де єще на більший округ нема агента. Агенти заробили вже 537.815 кор. провізії.

НА ЖИТЕ зрєба обезпечити ся через ДНІСТЕР в Товаристві краківськім; власну провізїю від таких обезпечень дає ДНІСТЕР на рускі добродійні цїли; тому на жите обезпечайте ся тільки через ДНІСТЕР.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНІСТЕР“
у Львові, ринок 10, в домі „Просвіти“.